

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานและผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักศึกษาผู้ใหญ่ต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักศึกษาผู้ใหญ่ต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักศึกษาผู้ใหญ่ต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสื่อการสอน ด้านครู และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาประเด็นในด้านต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 หลักสูตร
 - 1.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.3 สภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 1.4 สื่อการสอน

1.5 ครู

1.6 การวัดและประเมินผล

2. ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 44 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครเขต 1 - 4 จำนวน 4 แห่งและ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต 40 แห่ง โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต

2.2 ครู ได้แก่ วิทยากรที่ทำหน้าที่และรับผิดชอบในการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในหมวดพาณิชยกรรม หลักสูตรคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต

2.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่เข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน คือ หลักสูตรในหมวดพาณิชยกรรม ประกอบด้วยหลักสูตรคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ ได้แก่

ก. ผู้บริหาร

ข. ครู

ค. นักศึกษาผู้ใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต กรุงเทพมหานคร ในรายด้าน 6 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสื่อการสอน ด้านครู ด้านการวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ ครู และนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต จำนวน 44 ศูนย์

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับกลุ่มผู้อำนวยการศูนย์ และครูวิชาชีพใช้ประชากรผู้
บริหาร จำนวน 44 คน และครูวิชาชีพ จำนวน 29 คน ส่วนกลุ่มนักศึกษา ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง
ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรนักศึกษาทั้งหมด 475 คน
โดยใช้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครเป็นชั้น และสุ่มแบบกลุ่มเพื่อเลือกศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียนเขตในแต่ละศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร จากนั้นจึงทำ
การสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกหลักสูตรที่จะศึกษาในแต่ละศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต เขต
ละ 1 หลักสูตร แล้วศึกษาประชากรทั้งหมดของนักศึกษาในหลักสูตรที่ได้เลือกมา จำนวน 105 คน
รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 182 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้
บริหาร ครูผู้สอน นักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ฉบับ ชุดสำหรับผู้บริหาร
ครู และนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ก. ชุดสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
อายุราชการ อายุการบริหารงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะ
สั้น แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน
สื่อการสอน ด้านครู ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการวัดและการ
ประเมินผล

ข. ชุดสำหรับครู

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
อายุราชการ ประเภทวิชาที่สอน

ตอนที่ 2 ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกับผู้บริหาร

ค. ชุดสำหรับนักศึกษา

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่เรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะ
สั้น แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน

สื่อการสอน ด้านครู ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการวัดและการประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังผู้อำนวยการศูนย์จำนวน 44 คนและครูวิชาชีพจำนวน 29 คน และส่งแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับนักศึกษาจำนวน 105 คนได้รับแบบสอบถามกลับคืน จากผู้อำนวยการศูนย์ 36 ฉบับ จากครูวิชาชีพ 29 ฉบับ และจากนักศึกษา จำนวน 85 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทั้งสิ้น 165 ฉบับ จาก 178 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.90

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการศูนย์ ครูวิชาชีพและนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และประเมินระดับค่าเฉลี่ยของแต่ละช่วงความคิดเห็น นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน และนักศึกษาเป็นรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว [One – way Analysis of Variance] ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพบว่ากลุ่มประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้บริหาร จำนวน 36 คน เป็นหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 และเป็นชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.6 และมีประสบการณ์ในการบริหารงาน 1-5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8

2. ครู จำนวน 29 คน ส่วนมากเป็นหญิง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 และเป็นชาย 12 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 82.8 มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 55.2

3. นักศึกษาวิชาชีพ จำนวน 85 คน ส่วนมากเป็นหญิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 65.9 และเป็นชายร้อยละ 34.1 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาชีพและนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ในด้านต่างๆ

1.1 ด้านหลักสูตร พบว่า โดยรวมแล้วผู้บริหารและครูวิชาชีพมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.97 และ 3.94 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาเห็นว่า ด้านหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.39

1.1.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือหลักสูตรเน้นการปฏิบัติ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือ เนื้อหาวิชามีความถูกต้อง วิชาชีพที่เปิดสอนตรงกับความต้องการของนักศึกษา เนื้อหาวิชาทำให้ผู้เรียนมีความรู้ต่างจากเดิม จำนวนชั่วโมงเรียนเหมาะสมกับหลักสูตร มีเนื้อหาด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ วิชาชีพที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.22, 4.14, 4.08, 3.92, 3.81 และ 3.75 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี

1.1.2 ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรว่า โดยรวมมีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ หลักสูตรเน้นการ

ปฏิบัติ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.43 รองลงมาคือ เนื้อหาวิชาทำให้ผู้เรียนมีความรู้ต่างจากเดิม เนื้อหาวิชาที่มีความถูกต้อง วิชาซีพีที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน วิชาซีพีที่เปิดสอนตรงกับความต้องการของนักศึกษา จำนวนชั่วโมงเรียนเหมาะสมกับหลักสูตร มีเนื้อหาด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.21, 4.05, 3.95, 3.91, 3.81 และ 3.61 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี

1.1.3 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาซีพีระยะสั้นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ได้เรียนหลักสูตรที่ต้องการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมาคือ ได้ฝึกปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และความรู้ที่ได้เรียนมาสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.58 และ 3.54 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ หลักสูตรมีเนื้อหาเกี่ยวกับการตลาดหรือการทำธุรกิจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.56 อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมแล้วผู้บริหารและครูวิชาซีพีมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.78 และ 3.81 ส่วนนักศึกษาเห็นว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.37

1.2.1 ผู้บริหารเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี โดยข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือวิธีการสอนช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาซีพี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.45 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ วิธีการสอนช่วยให้นักศึกษาได้เข้าใจมากขึ้น วิธีการสอนมีลำดับจากง่ายไปยาก วิธีการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถอธิบายประเด็นสำคัญได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.38, 4.22, 4.11 และ 3.86 อยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่คะแนนต่ำสุดคือ มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.88 อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

1.2.2 ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนว่า โดยรวมมีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือ วิธีการสอนช่วยให้นักศึกษาได้เข้าใจมากขึ้น วิธีการสอนมีลำดับจากง่ายไปยาก วิธีการสอนช่วยให้นักศึกษาได้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาซีพี วิธีการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถอธิบายประเด็นสำคัญได้ มีกิจกรรมเสริมซ่อมเสริมเพื่อช่วยให้นักศึกษาที่ไม่เข้าใจและมีวิธีการสอนที่หลากหลาย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.20, 4.13, 4.11, 3.77 และ 3.72 อยู่ในระดับเหมาะสมดี สำหรับข้อที่คะแนนต่ำสุด คือ มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

1.2.3 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาซีพีระยะสั้นด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ วิธีการสอนที่ทำให้รักในวิชาชีวมากขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.94 รองลงมาคือ สามารถเข้าใจบทเรียนจากง่ายไปยาก เข้าใจเนื้อหาที่ครูสอน ได้ฝึกปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.74, 3.62 และ 3.60 อยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ได้เรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.48 อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง คือ ได้มีการเรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆหลากหลายในระดับปานกลาง

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมแล้วผู้บริหารครูและนักศึกษาวิชาชีวมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.87, 3.78 และ 3.55 ตามลำดับ

1.3.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งวิทยากรมีความปลอดภัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี รองลงมาคือ แหล่งวิทยากรมีความเป็นระเบียบ ขนาดห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ช่วงเวลาเรียนมีความเหมาะสม และมีการจัดห้องเรียนสอดคล้องกับลักษณะวิชา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.02, 3.94, 3.91 และ 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี สำหรับข้อที่คะแนนต่ำสุดคือ แหล่งวิทยากรเหมือนกับสถานประกอบการจริง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.38 อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

1.3.2 ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งวิทยากรมีความปลอดภัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.13 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี รองลงมาคือ ช่วงเวลาเรียนมีความเหมาะสม แหล่งวิทยากรมีความเป็นระเบียบและขนาดห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และแหล่งวิทยากรเหมือนกับสถานประกอบการจริง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.93, 3.91 และ 3.80 อยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดห้องเรียนที่สอดคล้องกับลักษณะวิชา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 และแหล่งวิทยากรเหมือนกับสถานประกอบการจริง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

1.3.3 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสมดี ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ สถานที่เรียนมีความปลอดภัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับเหมาะสมดี รองลงมา ได้แก่ ช่วงเวลาเรียนมีความเหมาะสม สถานที่เรียนมีความเป็นระเบียบ และ สถานที่เรียนเป็นสัดส่วน ไม่มีสิ่งรบกวน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.80, 3.72 และ 3.56 อยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ สถานที่เรียนมีลักษณะเหมือนสถานที่ปฏิบัติงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.21 อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

1.4 ด้านสื่อการสอน พบว่า โดยรวมแล้วผู้บริหาร ครูและนักศึกษาวิชาชีพมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.62, 3.66 และ 3.50 ตามลำดับ

1.4.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี รองลงมาคือ เครื่องมือและอุปกรณ์มีความเหมาะสมและทันสมัย เครื่องมือและอุปกรณ์มีความน่าสนใจ หนังสือ ตำรา มีความเหมาะสมและทันสมัย ชุมติวิชา มีเนื้อหาที่น่าสนใจ สื่อการสอนช่วยให้เกิดเข้าใจในการเรียนมากขึ้น และเครื่องมือและอุปกรณ์มีสภาพดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.72, 3.68, 3.67, 3.64, 3.58 และ 3.55 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.28 ซึ่งมีความเหมาะสมปานกลาง

1.4.2 ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมดีทุกข้อ ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.66 รองลงมาคือ ชุมติวิชา มีเนื้อหาที่น่าสนใจ สื่อการสอนช่วยให้เกิดเข้าใจในการเรียนมากขึ้น หนังสือ ตำรา มีความเหมาะสมและทันสมัยเท่ากับเครื่องมือและอุปกรณ์มีความน่าสนใจ และเครื่องมือและอุปกรณ์มีสภาพดี เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.77, 3.73, 3.66 3.64 และ 3.52

1.4.3 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับที่เหมาะสมดี โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ หนังสือและตำรา มีความเหมาะสม ทันสมัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.81 รองลงมาคือ ชุมติวิชา มีเนื้อหาที่น่าสนใจ สื่อการสอนและชุมติวิชาช่วยให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.74, 3.65 และ 3.62 อยู่ในระดับเหมาะสมดี ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.18 และเครื่องมือและอุปกรณ์มีความเหมาะสมทันสมัย เครื่องมือและอุปกรณ์น่าสนใจ เครื่องมือและอุปกรณ์มีสภาพดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.39, 3.38 และ 3.25 อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

1.5 ด้านครู พบว่า โดยรวมแล้วผู้บริหาร ครูและนักศึกษาวิชาชีพมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านครูอยู่ในระดับเหมาะสมดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.16 , 4.14 และ 4.23 ตามลำดับ

1.5.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านครูว่า มี

ความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมดีทุกข้อ ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปใช้จริง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจเท่ากับครุมีความรู้ในเรื่องที่สอน ครูดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง ครูมีการเตรียมการสอน ครูมีประสบการณ์ในเรื่องที่สอน และครูจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์อย่างเหมาะสม และครูได้รับการอบรมเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.31, 4.22, 4.17 3.94 และ3.78 ตามลำดับ

1.5.2 ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมดีทุกข้อ ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปใช้จริง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ ครูมีความรู้ในเรื่องที่สอน ครูเปิดโอกาสเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ ครูดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึงเท่ากับครุมีความรู้ในเรื่องที่สอน ครูจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์อย่างเหมาะสม และครูได้รับการอบรมเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.36, 4.22, 4.20, 4.11 , 3.86 และ3.81 ตามลำดับ

1.5.3 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นด้านครูโดยรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสมดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมดีทุกข้อ โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ ครูมีความรู้จริงในเรื่องที่สอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.39 รองลงมาคือ ครูมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาที่สอน ครูเปิดโอกาสให้ถามและอธิบายเมื่อไม่เข้าใจ และครูได้เตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี ครูดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ครูสอนได้อย่างน่าสนใจ ตลอดหลักสูตร ครูเน้นให้ฝึกปฏิบัติจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ ครูได้จัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.31, 4.26, 4.25, 4.11 และ3.93 ตามลำดับ

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมแล้วผู้บริหาร ครูและนักศึกษาวิชาชีพมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.01, 4.03 และ 3.62 ตามลำดับ

1.6.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมดีทุกข้อ ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการประเมินผลหลังเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.16 รองลงมาคือ มีการแจ้งการประเมินผลหลังการทดสอบ มีการประเมินผลระหว่างเรียน เกณฑ์ในการประเมินผลมีความยุติธรรม ครูแจ้งเกณฑ์การประเมินผลก่อนจะสอน ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลงานตนเอง และมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.13, 4.11, 4.08, 4.00 3.83 และ 3.66 ตามลำดับ

1.6.2 ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและการ

ประเมินผลว่า มีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมดีทุกข้อ ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการประเมินผลหลังเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือมีการแจ้งการประเมินผลหลังการทดสอบ ครูแจ้งเกณฑ์การประเมินผลก่อนจะสอน เกณฑ์ในการประเมินผลมีความยุติธรรม มีการประเมินผลระหว่างเรียน ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลงานตนเอง และมีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.23, 4.16, 4.09, 4.07 , 3.68 และ 3.66

1.6.3 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและการประเมินผลว่า มีความเหมาะสมดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เกณฑ์ในการประเมินผลมีความยุติธรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.92 อยู่ในระดับเหมาะสมดี รองลงมาคือ มีการแจ้งการประเมินผลหลังการทดสอบ มีการประเมินผลระหว่างเรียน มีการประเมินผลหลังเรียน ครูแจ้งเกณฑ์การประเมินผลก่อนสอน และ ครูเปิดโอกาสให้ได้ประเมินผลงานตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.76, 3.65, 3.64, 3.62 และ 3.51 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.24 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาชีพในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานครและศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขต เป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสื่อการสอน ด้านครู และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานของผู้บริหาร ครูวิชาชีพและนักศึกษาในศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขต เป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน ด้านสื่อการสอนและด้านครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน และด้านการวัดและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 จึงใช้วิธีตรวจสอบเป็นรายคู่ของเซฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล ความคิดเห็นของผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมแตกต่างจากความคิดเห็นของนักศึกษา และความคิดเห็นของครูวิชาชีพเห็นว่ามีเหมาะสมแตกต่างจากความคิดเห็นของนักศึกษา ส่วนด้านสภาพแวดล้อมเมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่พบว่า แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ .05

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเพิ่มเติมถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเรียน การแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน เนื่องด้วยต้องการทราบถึงแนวโน้มความต้องการและลักษณะของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกัน เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของผู้เรียนซึ่งเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากการสอบถามในประเด็นต่างๆ พบว่า

1. ด้านมูลเหตุจูงใจในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

เหตุผลในการเรียนวิชาชีพพระยะสันของนักศึกษาส่วนใหญ่คือ ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน (ร้อยละ 44.44) รองลงมาคือ เพื่อประกอบอาชีพในอนาคตและศึกษาต่อ (ร้อยละ 25.00) และชอบเรียนรู้ มีความสนใจด้านภาษาต่างประเทศและต้องการพัฒนาตนเองให้ทันสมัย (ร้อยละ 23.61) และด้วยเหตุผลอื่นๆ อาทิ เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ค่าเรียนถูก (ร้อยละ 6.95)

2. ด้านหลักสูตรที่ต้องการเรียน

หลักสูตรต่อไปที่นักศึกษาต้องการเรียนมากที่สุดคือ คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 35.09) รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 24.56) และภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่นและภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 17.54) ส่วนหลักสูตรอื่นๆที่นักศึกษาต้องการเรียน ได้แก่ หลักสูตรเกี่ยวกับการทำอาหาร (ร้อยละ 10.53) หลักสูตรซ่อมเครื่องยนต์และคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 7.02) และหลักสูตรอื่นๆ เช่น บัญชี วาดภาพ ภาษาถิ่น และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาไทย (ร้อยละ 5.26)

3. ด้านการแก้ปัญหาในการเรียน

นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเห็นว่า หากมีปัญหาในการเรียน จะพยายามเรียนต่อไป และแก้ปัญหานั้นโดยการปรึกษาครูผู้สอน ให้ความสนใจมากขึ้นและพยายามทำให้ชอบและสนุกในการเรียน (ร้อยละ 78.57) รองลงมาคือ จะหยุดเรียนหรือเปลี่ยนไปเรียนวิชาอื่นหรือไปเรียนที่อื่น (ร้อยละ 16.67) หรือลงทะเบียนเรียนซ้ำในหลักสูตรเดิมจนกว่าจะเกิดความเข้าใจ (ร้อยละ 4.76)

4. ด้านลักษณะของการทำงานที่ต้องการที่จบหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการทำงานปัจจุบันในสถานประกอบการ และเพื่อความก้าวหน้าในการทำงานเมื่อหางานทำในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 50.08) รองลงมาคือ ต้องการประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือเป็นเจ้าของกิจการ เช่น ทำการค้ากับชาวต่างชาติ ทำธุรกิจนำเข้า-ส่งออก และเปิดร้านให้บริการและซ่อมคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 42.02) และศึกษาต่อหรือทำงานในภาคธุรกิจบริการ (ร้อยละ 7.90) ซึ่งได้แก่ มัคคุเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่ในธุรกิจนำเที่ยว

5. ด้านความประทับใจในการเรียน

นักศึกษาส่วนใหญ่ประทับใจครูที่ตนได้มาเรียนถึงร้อยละ 55.42 รองลงมาคือ ค่าเรียนราคา ถูก (ร้อยละ 15.00) และบรรยากาศในการเรียน (ร้อยละ 15.00) นอกจากนี้ นักศึกษายังพอใจกับ ความรู้ที่ได้รับ (ร้อยละ 11.50) และอื่นๆ (ร้อยละ 3.08)

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักศึกษาผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะลันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน มีดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร วิชาชีพพระยะลันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน ในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมทั้งผู้บริหารและครูวิชาชีพต่างมีความเห็นว่า ด้านหลักสูตร มีความเหมาะสมดี ซึ่งความคิดเห็นในรายข้อย่อยอยู่ในระดับเหมาะสมดีเช่นกัน โดยข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด คือ หลักสูตรเน้นการฝึกปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้การจัดการจัดหลักสูตรของศูนย์ การศึกษาสอดคล้องกับรายงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน(2543) ที่ว่า หลักสูตรเน้นให้ผู้ เรียนได้ฝึกปฏิบัติจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วตามความต้องการของแต่ละบุคคลและตลาด แรงงาน ซึ่งต่างจากกลุ่มนักศึกษาที่มีความคิดเห็นโดยภาพรวมต่อการจัดการเรียนการสอน ด้าน หลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็น อยู่ในระดับเหมาะสมดี เฉพาะในข้อที่ได้เรียนหลักสูตรที่ต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรและความรู้ที่ได้เรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ แสดงให้เห็นว่า ศูนย์บริการการ ศึกษาออกโรงเรียนเขต สามารถจัดบริการการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้ เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มิงานทำแล้วมาเรียนเสริมความรู้ในการทำงานปัจจุบันหรือมาเรียนเพื่อ เตรียมความพร้อมสู่การทำงาน ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ช่วยให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานที่สอดคล้องกับรายงานของสำนักงาน คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ(2538)ที่ว่า การเสริมความรู้ทางภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์จะ ช่วยให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตามนักศึกษามี ความต้องการให้ตนเองมีความสามารถทางภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับที่ใช้งานได้

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหาร ครูและนักศึกษาต่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับเหมาะสมดี โดยในรายข้อย่อยที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ วิธีสอนช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและได้ฝึกปฏิบัติ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีความพอใจในด้านการฝึกปฏิบัติและเกิดความมั่นใจและยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น โดยให้เห็นว่าสามารถเข้าใจบทเรียนจากง่ายไปยาก และสามารถทำได้ในที่สุด ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสุเทพ เมฆ(2531) ที่ว่า การจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ควรเรียงลำดับจากง่ายไปยาก จะทำให้นักศึกษาเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ศึกษาในครั้งนี้อยู่ประกอบด้วยหลักสูตร 2 ประเภทที่แตกต่างกันคือ หลักสูตรภาษาต่างประเทศและหลักสูตรคอมพิวเตอร์ สำหรับหลักสูตรคอมพิวเตอร์ นักศึกษาบางส่วนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้จากข้อจำกัดในที่ทำงาน เช่น หัวหน้างานไม่อนุญาตให้ใช้คอมพิวเตอร์หรือเห็นคนอื่นทำได้ แต่ตนไม่กล้าที่จะเข้าไปถามหรือขอเข้าไปใช้ จึงได้มาเรียนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พบว่าคอมพิวเตอร์ไม่ใช่เรื่องยากจนเกินไป สำหรับข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดของทั้ง 3 กลุ่มคือ การมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในกลุ่มผู้บริหารและครูเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนหลักสูตรภาษาต่างประเทศ จากการที่ผู้วิจัยได้สอบถามนักศึกษาเพิ่มเติม ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจความคิดเห็นของนักศึกษาในประเด็นดังนี้คือ นักศึกษาต้องการให้มีวิทยากรชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาหรือมีกิจกรรมที่ได้ฝึกภาษาและต้องการให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนอื่นๆ นอกเหนือจากการฝึกปฏิบัติและฟังบรรยายในห้องเรียน จึงเห็นว่า การได้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามการศึกษาของพูนทรัพย์ชาติวงศ์ (2532) เกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นว่า ควรมีการพานักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูและนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและเกิดความกระตือรือร้น ซึ่งสอดคล้องกับตาเวณพอร์ด (2542) ได้กล่าวถึงทรัพยากรที่จะที่ประสบความสำเร็จจะต้องให้ความสนใจที่จะเรียนรู้และมีวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆเป็นตัวช่วย ซึ่งหากผู้เรียนสามารถค้นพบรูปแบบวิธีเรียนรู้ของตนเองได้ก็จะเท่ากับว่า การฝึกวิชาชีพในหลักสูตรคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การศึกษาตลอดชีวิตโดยไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แต่เพียงในชั้นเรียนที่ได้จัดขึ้น ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและหาแหล่งการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมและในสถานประกอบการได้ หลังจากที่มีการแนะนำจากวิทยากรหรือการค้นพบแหล่งการเรียนรู้อื่นๆของผู้เรียนเอง

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ผู้บริหาร ครูและนักศึกษาต่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมดี โดยในราย

ข้อย่อย ข้อที่มีคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ แหล่งวิทยาการมีความปลอดภัย สถานที่และช่วงเวลาที่เหมาะสม เป็นระเบียบ ไม่มีสิ่งรบกวนอยู่ในระดับเหมาะสมดี แสดงให้เห็นว่าศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนเขตได้จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นไปตามที่ กัลยาณี จิตวิริยะ (2539) และ Davies(1981) ได้เสนอว่า สภาพแวดล้อมจะมีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงควรคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางและความสะดวกของสถานที่ด้วย ส่วนความคิดเห็นในระดับเหมาะสม ปานกลาง ได้แก่ การจัดห้องเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะวิชาและแหล่งวิทยาการเหมือนสถานที่ปฏิบัติงานจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานที่เรียนนั้นส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในโรงเรียน ในชุมชน จึงมีความปลอดภัยและมีห้องเรียนเป็นสัดส่วน แต่ไม่สามารถจัดให้สอดคล้องกับลักษณะวิชาทั้งหมดได้ สถานที่ที่เป็นห้องเรียนธรรมดาในโรงเรียน จึงแตกต่างจากสถานที่ทำงานของนักศึกษา ประกอบกับห้องเรียนในโรงเรียนประถมและมัธยมหรือเป็นอาคารพาณิชย์คูหาเล็กๆ โดยแบ่งเป็นห้องย่อยที่ใช้จัดการเรียนการสอนมักจะเป็นห้องขนาดเล็ก ทำให้ผู้เรียนต้องการให้มีห้องที่ขนาดเหมาะสมกับผู้เรียนและมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก

1.4 ด้านสื่อการสอน โดยรวมแล้วผู้บริหาร ครูและนักศึกษาต่างเห็นว่า มีความเหมาะสมดี ซึ่งกลุ่มผู้บริหารและครูให้คะแนนในข้อเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น มากที่สุด ซึ่งต่างจากกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนข้อ หนังสือ และตำราที่มีความเหมาะสมทันสมัย ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของสุรีย์ นาคนิยม (2528) เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ว่า สื่อการสอนที่ใช้เก่า ไม่ทันสมัย ทำให้ทราบว่าคุณสมบัติบริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ในกรุงเทพมหานคร สามารถจัดหาสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสมและทันสมัย ตามความต้องการของผู้เรียน อย่างไรก็ตามทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันในข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอซึ่งให้คะแนนในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและสภาพการดำเนินงานซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (พจน์ ภาศิริธนะ, 2526; จีระศักดิ์ พลรัฐธนาสิทธิ, 2539; อารยา นครเขตต์, 2533 และ วิรัช ศรีทอง, 2534) ในด้านสื่อการสอนที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ในกลุ่มผู้เรียนคอมพิวเตอร์ต้องการให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจำนวนเครื่องที่ใช้งานได้เพียงพอ จากการวิจัยพบว่า ในบางศูนย์จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา แต่ไม่สามารถใช้งานได้จริงทุกเครื่อง ทำให้นักศึกษาบางคนต้องนั่งเรียนด้วยเครื่องเดียวกับคนอื่น ส่วนนักศึกษาในวิชาภาษาต่างประเทศต้องการให้มีเทปโทรทัศน์ที่เป็นการ์ตูนหรือมีวิทยุเพื่อใช้เรียนภาษาอังกฤษจากเพลง หรือได้ฟังเสียงเจ้าของภาษาที่ผู้สอนได้เตรียมมา

1.5 ด้านครู เป็นด้านที่ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับเหมาะสมดี ทั้งโดยรวมและรายข้อย่อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ที่ได้สอบถามถึงความประทับใจในการเรียนวิชาซีพระยะสั้น นักศึกษาที่ประทับใจครูผู้สอนวิชาซีพระยะสั้นสูงถึง

ร้อยละ 55.42 และพบว่าครูมีบทบาทสำคัญมากที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมาเรียนจนจบหลักสูตร (เกียรติวรรณ อมาตยกุล, 2530) ดังจะเห็นได้จากวิธีการแก้ปัญหาของผู้เรียนเมื่อรู้สึกว่ายากเกินไปหรือไม่ชอบ นักศึกษาจะใช้วิธีปรึกษาครูและพยายามทำความเข้าใจซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการเรียนรู้ของสมคิด อิศระวัฒน์(2543) และรูปแบบการเรียนรู้ของ Burman (1969) ที่ว่าเมื่อผู้ใหญ่เรียนรู้ด้วยความสนใจ หากเผชิญกับปัญหาก็จะพยายามหาทางแก้ปัญหาและเกิดการผสมผสานกับความรู้เดิมเกิดเป็นขั้นตอนใหม่ที่ยังคงมีความสนใจที่จะเรียนต่อ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ครูสอนเข้าใจได้ดี จากง่ายไปยาก ซึ่งสอดคล้องกับ Imel (2000) ที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงแต่ละขั้นผู้เรียนอาจจะรู้ตัวหรือไม่ก็ได้ แต่เมื่อผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะมีการเรียนรู้เกิดขึ้น จากผลการวิจัยพบว่า ครูและนักศึกษส่วนใหญ่อยู่ในวัยใกล้เคียงกันคือ ช่วง 21-30 ปี ซึ่งทำให้เกิดความสนิทสนมและเป็นกันเองได้อย่างดี ทำให้นักศึกษากล้าซักถามและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากขึ้น แต่จากการสังเกตการเรียนการสอนในห้องเรียนพบว่า นักศึกษาบางส่วนอายุมากกว่าครู แต่ก็ยอมรับในความสามารถของครูว่า มีความรู้จริงในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพันธ์เพ็ญ หีบเพชร (2540) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาเคมีที่นักศึกษาต้องการ คือ มีความรู้ในวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี และประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ นักศึกษาที่อายุ 41-50 ปีที่มาเรียนคอมพิวเตอร์เห็นว่าครูสอนได้อย่างตั้งใจ อุดหนุนและเปิดโอกาสให้ซักถามและอธิบายได้ตลอดเวลา หากไม่เข้าใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประภาศรี สุฉันทบุตร (2522) และ Quinlan และ O'Brodovich (1996) ที่ว่า ครูต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนเพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน คุณลักษณะของครูจะเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งนักศึกษายังต้องการให้มีการส่งเสริมและสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูที่ทุ่มเทให้การสอน เพราะคิดว่าจะมาเรียนในราคาถูกและได้ความรู้คุ้มค่าจากครูที่ให้ความรู้ได้อย่างเต็มที่ ในส่วนของครู ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ รวมทั้งสื่อประกอบการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มภาษาอังกฤษนั้นเป็นที่ต้องการมาก

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมแล้วผู้บริหาร ครูและนักศึกษาต่างเห็นว่า มีความเหมาะสมดี ในกลุ่มผู้บริหารและครูมีความเห็นโดยรวมและรายชื่อย่อว่า มีความเหมาะสมดีในด้านการวัดและการประเมินผล เมื่อพิจารณารายชื่อย่อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ได้แก่ มีการประเมินผลหลังเรียน และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ การทดสอบความรู้ก่อนเรียนน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่เรียนส่วนมากเป็นหลักสูตรพื้นฐาน ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมีความรู้มาก่อนก็สามารถเรียนได้ เช่น หลักสูตรคอมพิวเตอร์ การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น จึงอาจไม่จำเป็นต้องทดสอบความรู้ก่อนเรียน ซึ่งต่างจากในหลักสูตรภาษาต่างประเทศ นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบก่อนเรียนเพื่อจัดระดับความรู้ของผู้เรียนที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่มียางานทำและเคยเรียน

ภาษาต่างประเทศมาบ้างแล้ว แต่เห็นว่า หลักสูตรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มีราคาถูกมาก จึงได้มาเรียนเสริมความรู้ อีกทั้งครูที่ศูนย์ให้มาสอนก็เป็นผู้ที่ทำงานในบริษัทที่ใช้ภาษานั้นและเป็น ผู้ที่มีประสบการณ์การสอนในสถาบันอื่นๆหลายแห่งที่มีราคาสูงกว่า ทำให้นักศึกษาที่เคยเรียนมา บ้าง ซักถามและขอให้สอนในระดับที่สูงขึ้นไป โดยใช้เวลาเรียนในขณะที่มีนักศึกษาคนอื่นเพิ่งจะ เริ่มเรียน ทำให้นักศึกษาเสนอว่า ควรจัดระดับความรู้เพราะรู้สึกว่าการเรียนร่วมกันทำให้ตนเอง ขาดความมั่นใจและรู้สึกเป็นกังวลเมื่อต้องมีการประเมินผลระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการ ศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัจจัยในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพระยะสั้นของศูนย์การ ศึกษาออกโรงเรียนภาคตะวันออก (2529) ที่ว่า ควรมีการสัมมนาและจัดกระบวนการเรียนการ สอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างตามความรู้พื้นฐานของนักศึกษา

2. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านและรายข้อย่อย มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ .05 กล่าวคือ ถึงแม้ว่าคะแนนเฉลี่ยของ ความคิดเห็นในบางด้านจะมีคะแนนมากน้อยต่างกันในระดับข้อ แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ไม่ พบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารที่อยู่ในฐานะผู้จัดการเรียนการสอนและครู ในฐานะผู้ ดำเนินการเรียนการสอน ได้จัดบริการการศึกษาเมื่อมีนักศึกษามาแสดงความจำนงว่า ต้องการ เรียนวิชาใด เมื่อใด หากมีผู้เรียนครบ 15 คน มีงบประมาณและสามารถหาวิทยากรหรือครูมาสอน ได้ ก็จะจัดเปิดหลักสูตรได้ ดังนั้นผู้บริหารและครูจึงเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ เหมาะสมดี เพราะมาจากความต้องการของนักศึกษาเองทั้งหมด เพราะหากนักศึกษาไม่ต้องการ มาเรียน หรือมาเรียนไม่ครบ ย่อมแสดงให้เห็นว่า วิชาที่เปิดไม่มีประโยชน์เพียงพอที่จะมาศึกษา หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ นอกจากนี้นักศึกษาแทบจะไม่ทราบว่าจะหาก ต้องก ะเรียนจะมีที่ศูนย์ใดที่สามารถไปติดต่อได้บ้าง เพราะจะมีการประชาสัมพันธ์ในชุมชนและ บริเวณที่ใกล้เคียงเท่านั้น

3. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน โดยรวมพบว่า แตก ต่างอย่างมีระดับนัยสำคัญ.05 ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนสอน ด้านสภาพแวดล้อม ทางการเรียนและด้านการวัดและการประเมินผล กล่าวคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านดังกล่าวของ ประชากรทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกัน โดยด้านที่เหมือนกันทั้ง 3 กลุ่มคือ ด้านสื่อการสอนและด้านครู ซึ่ง สรุปลงได้ว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ด้านสื่อการสอน ต้องการสื่อที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และให้มีจำนวนเพียงพอ และด้านครูว่ามีความเหมาะสมดีทั้งในรายด้านและรายข้อย่อยของทั้ง 3

กลุ่มที่ได้ศึกษา สำหรับด้านการวัดและการประเมินผลต้องการให้มีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน เมื่อพิจารณาด้านที่มีความคิดเห็นต่างกันทั้ง 4 ด้าน พบว่า กลุ่มที่เห็นแตกต่างกันจะเป็นกลุ่ม ผู้บริหารกับนักศึกษา และ ครูกับนักศึกษา ซึ่งกลุ่มผู้บริหารและครูเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นทั้ง 2 กลุ่มจะเห็นว่ามีเหมาะสมแตกต่างจากนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มผู้รับบริการ ในด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ.05 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังจะเห็นได้ว่า ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนและด้านการวัดและการประเมินผลมีความแตกต่างในภาพรวมที่ระดับของความเหมาะสม ซึ่งกลุ่มผู้บริหารและครูเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก แต่นักศึกษาเห็นว่าในบางด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สำหรับในด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมพบว่า ใน 3 กลุ่มประชากรมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่ม ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน เห็นว่า มีความเหมาะสมต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานหรือสถานประกอบการเพื่อจะได้ทราบความต้องการทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์และทักษะอื่นๆที่จำเป็นสำหรับพนักงานหรือบุคลากร โดยใช้สถานประกอบการเป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสะดวก ยืดหยุ่นและได้ความรู้ตรงกับความต้องการที่จะใช้ในการทำงานด้วย นอกจากนี้ควรเปิดหลักสูตรเพิ่มเติมในระดับสูงขึ้นจากระดับพื้นฐาน ที่ผู้เรียนสามารถเรียนอย่างต่อเนื่องทั้งกลุ่มภาษาต่างประเทศ ที่ต้องมีการใช้อย่างสม่ำเสมอและคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการพัฒนาโปรแกรมต่างๆอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ควรมีการจัดแนะแนวอาชีพ รวมเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในหลักสูตรด้วย หากว่าเป็นวิชาชีพที่สามารถสร้างรายได้นอกเหนือจากเพิ่มทักษะในการทำงานปัจจุบันก็ควรจะต้องแทรกความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจและการตลาดให้มากขึ้น

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ควรมีการเชิญ อาจารย์ชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษามาเป็นวิทยากรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงสำเนียงและการใช้ภาษาที่ถูกต้อง อีกทั้งควรแนะนำแหล่งความรู้ต่างๆที่สามารถพัฒนาความรู้ทางด้านภาษาให้ดียิ่งขึ้น เช่น การเรียนจากสื่อต่างๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ เพลง หรือหนังสือ ตำราต่างๆและภาพยนตร์ สำหรับหลักสูตรคอมพิวเตอร์ควรมีการสอนให้ผู้เรียนถึงวิธีการเรียนคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิ

ภาพด้วยตนเอง เพราะโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา หากผู้เรียนเข้าใจวิธีเรียนด้วยตนเองได้ ก็จะสามารถเรียนรู้ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่ง 2 หลักสูตรนี้มีความเกี่ยวข้องกับโดยตรง กล่าวคือ หากผู้ที่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษดีก็จะสามารถเรียนรู้คอมพิวเตอร์ด้วยตนเองได้ไม่ยาก เพราะในโปรแกรมการใช้งานต่างๆที่ตัวช่วยที่ผู้ใช้งานสามารถถามคำถามและอ่านขั้นตอนวิธีการใช้งานได้ ซึ่งในปัจจุบันโปรแกรมการใช้งานนี้ก็มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ถ้ามีความรู้ภาษาอังกฤษด้วยก็จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากผู้ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ก็จะสามารถมีแหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากสื่อการเรียนรู้อื่นในรูปแบบต่างๆที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ได้ อาทิ โปรแกรมสำเร็จรูป เพลง ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ต่างๆ

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ควรจัดห้องเรียนให้มีการถ่ายเทได้สะดวก และมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน ส่วนห้องเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีการเดินแอโรบิคในช่วงเย็นควรเป็นห้องที่เก็บเสียง

1.4 ด้านสื่อการสอน ควรขอความร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนเพื่อขอซื้ออุปกรณ์และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพและราคาไม่แพง นอกจากนี้ควรมีงบประมาณสนับสนุนด้านชุดวิชาหรือหนังสือที่มีคุณภาพที่ครูผลิตขึ้น เพื่อใช้เป็นแบบเรียนในศูนย์ต่างๆ สำหรับกลุ่มภาษาต่างประเทศควรมีสื่อที่หลากหลาย อาทิ เทปโทรทัศน์ที่มีทั้งสถานการณ์จำลอง การ์ตูน วิดยู เพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังสำเนียงที่ถูกต้อง

1.5 ด้านครู ควรมีการส่งเสริมงบประมาณสนับสนุนครูที่ทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่และสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การมอบรางวัลเพื่อเป็นเกียรติให้แก่ครู และจัดฝึกอบรมเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆให้ครู หรือส่งครูไปฝึกอบรมในด้านการสอนที่เกี่ยวข้อง

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการทดสอบก่อนเรียน ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ เพื่อจัดกลุ่มนักศึกษาตามระดับความรู้และช่วยให้นักศึกษาไม่ท้อระหว่างเรียน นักศึกษาที่ระดับความรู้สูงกว่าระดับที่เปิด ควรให้รวมกลุ่มกัน 15 คน แล้วจัดเปิดในระดับที่สูงขึ้นไป

1.7 ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการแจ้งไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครหรือหน่วยงานที่ประชาชนต้องการจะสอบถามได้ว่า มีหลักสูตรหรือรายวิชาใดที่เปิดสอนในแต่ละศูนย์ เนื่องจากยังไม่มีศูนย์ที่รวบรวมข้อมูลเขตพื้นที่และวิชาที่เปิดเปิด ทำให้เมื่อพร้อมที่จะเปิดสอน นักศึกษามาเรียนน้อย ไม่ครบ 15 คน ทั้งๆที่มีความต้องการสูงมาก และควรมีการติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชนแขนงต่างๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ วิดยูและโทรทัศน์ โดยขอลงข่าวการศึกษา เพื่อให้ประชาชนกลุ่มใหญ่ได้รับข่าวจากสื่อเหล่านี้ด้วยและส่งข้อมูลว่ามีหลักสูตรใดที่จะเปิดในแต่ละศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครที่ดูและในแต่ละเขต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถหาข้อมูลได้สะดวกขึ้นมากกว่าที่จะไป

ถามทุกศูนย์ว่ามีที่ใด เปิดสอนหลักสูตรใดอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในศูนย์ บริการการศึกษาออกโรงเรียนให้สามารถตอบคำถามของผู้ที่สนใจจะเรียนได้อย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจะมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของทางศูนย์ได้ข้อมูลที่ไม่ชัดเจน นอกจากนี้ยังต้องการให้มีการจัดแนะแนวอาชีพ และหาตลาดแรงงานรองรับนักศึกษาที่จบหลักสูตร นอกจากนี้นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร

นักศึกษาต้องการให้เนื้อหาปริมาณมากขึ้นและละเอียดมากขึ้น โดยมีหลักสูตรที่หลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ควรเพิ่มความถี่ในการเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้จบเร็วขึ้น เช่น นักศึกษาต้องการเรียนทั้งในวันเสาร์และวันอาทิตย์เพื่อให้จบหลักสูตรภายใน 2 เดือน มากกว่าที่จะเรียนเพียงสัปดาห์ละ 1 วัน แต่ใช้เวลาเรียนในหลักสูตรถึง 4 เดือน

2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ในกลุ่มนักศึกษาที่เรียนภาษาต่างประเทศต้องการให้เชิญวิทยากรชาวต่างประเทศมาสอน และให้คำแนะนำในการเรียนภาษา นอกจากนี้ยังต้องการให้การเรียนการสอนไม่เครียดจนเกินไป

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

นักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงในด้านสถานที่เรียนให้มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและมีขนาดห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

2.4 ด้านสื่อการสอน

นักศึกษาในกลุ่มหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ต้องการให้เครื่องที่ใช้ในการเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา สำหรับในกลุ่มภาษาต่างประเทศต้องการให้มีสื่อการสอนที่ทันสมัยมากขึ้น เช่น วิดีโอการ์ตูนภาษาอังกฤษ

2.5 ด้านครู

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการส่งเสริมและสร้างขวัญให้กำลังใจแก่ผู้สอนที่มีความเสียสละและทุ่มเทให้การสอน และจัดอบรมเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูอยู่เสมอ

2.6 ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดระดับความรู้ในการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาในกลุ่มภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ เห็นว่า การเรียนกับนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้มากกว่าจะทำให้เกิดความท้อถอยเมื่อมีการทดสอบระหว่างเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการศึกษาติดตามผลนักศึกษาที่เรียนจบไปแล้วว่ามีความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพียงใด หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานมากน้อยเพียงใด
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรวิชาชีพที่เป็นกลุ่มสนใจ
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรของผู้บริหาร ครู นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้
4. ควรมีการศึกษาถึงชุดวิชาหรือหนังสือ ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด
5. ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักศึกษาที่มีการทดสอบควมรู้ก่อนเรียนเพื่อจัดระดับความรู้ กับกลุ่มที่ไม่มีการทดสอบก่อนเรียน
6. ควรศึกษารูปแบบวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับกลุ่มนักศึกษาระยะสั้น
7. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นในระยะเวลา 1 ปีงบประมาณเพื่อให้ทราบว่า มีความต้องการเรียนในหลักสูตรประเภทใดมากที่สุดและจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด